

Motion till riksdagen 2018/19:1071

av **Magnus Manhammar (S)**

Märk varor från ockuperade områden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att märka varor från ockuperade områden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan 1967 ockuperar Israel östra Jerusalem och Västbanken. Den israeliska ockupationen är enligt FN och folkrätten illegal. Ockupationen har nu pågått i många årtionden och trots att folkrätten tydligt förbjuder den ockuperande makten att flytta in sin befolkning, konfiskera egendom och fördriva områdets invånare är det exakt vad staten Israel har gjort. Idag bor omkring en halv miljon israeliska bosättare på Västbanken och i östra Jerusalem. Bosättningarna upptar 42 procent av Västbanken.

Bosättningarna är samhällen som är politiskt och ekonomiskt sanktionerade av den israeliska staten. FN, EU och Sverige menar alla att bosättningarna är ett av de största hindren för fred mellan Israel och Palestina. Ändå importerar EU varor från bosättningarna för mer än två miljarder kronor per år och bidrar därmed till att finansiera bosättningspolitiken. Det handlar om frukt och grönsaker, kosmetika och fabrikstillverkade varor.

Varor från bosättningarna märks falskt med Made in Israel, vilket gör det mycket svårt för andra länder och konsumenter att veta att produkterna kommer från illegalt ockuperad palestinsk mark. För att göra det möjligt för konsumenter att stå upp för freden genom att välja bort varor från bosättningarna krävs därför krafttag från den svenska regeringen och helst hela EU. Att införa ursprungsmärkning av produkter från bosättningarna vore ett bra och viktigt steg i rätt riktning.

Ett sådant system finns redan i Storbritannien och diskuteras även i andra europeiska länder. Också Sverige borde införa ett system med ursprungsmärkning samt agera i EU för att fler länder följer efter. EU har sedan några år tillbaka beslutat om rekommendationer kring ursprungsmärkning av vissa produkter från ockuperat område. Det är ett bra beslut och ett viktigt steg på vägen. Sverige är ett av de EU-länder där de

nationella myndigheterna uppmanar till ursprungsmärkning enligt EU:s rekommendation.

Men rekommendationer och ursprungsmärkning av endast vissa produkter är långt ifrån tillräckligt. För att i verkligheten implementera ursprungsmärkning av produkter från ockuperad mark krävs särskild tillsyn och uppföljning. Resultaten av tillsynen bör offentliggöras för att öka konsumenternas möjlighet till information.

Ursprungsmärkningen bör också gälla samtliga varor från ockuperat område. Med ett system med kontinuerlig tillsyn, uppföljning och ursprungsmärkning av samtliga produkter från ockuperat område skapas en ursprungsmärkning värd namnet.

Redan idag driver många på för att en sådan märkning ska införas, men fler behöver ta ställning. Det borde vara en självklarhet för alla att stå upp för internationell rätt och driva på för att ge konsumenterna möjlighet att handla för fred. Eftersom EU är Israels största exportmarknad skulle en ursprungsmärkning av samtliga produkter från bosättningarna sätta ekonomisk press på den israeliska regeringen att stoppa bosättningspolitiken, upphöra med ockupationen och nå fredsförhandlingar.

Magnus Manhammar (S)